

Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego

DIR-WNO.055.17.2025.AW
Warszawa, 16 października 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Odpowiedź na interpelację nr 12498

Szanowny Panie Marszałku,

składam na Pana ręce odpowiedź na interpelację Poseł na Sejm RP Pani Klaudii Jachiry w sprawie powołania nowych agencji finansujących naukę.

Szanowna Pani Poseł,

uprzejmie przedstawiam odpowiedzi na poniższe pytania:

- 1. W jakim stopniu i w jakim zakresie Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego współpracuje z Ministerstwem Zdrowia w zakresie kreowania polityki naukowej w tak ważnym dla bezpieczeństwa państwa obszarze, jakim jest medycyna i system ochrony zdrowia? W jaki sposób ujęta została Agencja Badań Medycznych w strategii polityki naukowej i innowacyjnej państwa?**

Polityka naukowa państwa ma na celu wspieranie prowadzenia wysokiej jakości badań naukowych i optymalne wykorzystanie wiedzy naukowej. Należy zaznaczyć, że Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego współpracuje ze wszystkim podmiotami, które działają na rzecz polskiej nauki. Współpraca z innymi resortami, w tym z Ministerstwem Zdrowia ma charakter ciągły i bieżący.

Agencja Badań Medycznych (ABM), zgodnie z art. 7 ust 2 pkt 4 ustawy z 20 lipca 2028 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2024 r. poz. 1571, z późn. zm.), działa na rzecz systemu szkolnictwa wyższego i nauki. Agencja została wymieniona w dokumencie „Polityka Naukowa Państwa” w kontekście potrzeby koordynacji tematów badań finansowanych przez agencje rządowe w przypadku kwestii zdrowotnych w priorytecie 4.5 Społeczeństwo i jakość życia – podpunkt Zdrowie. Zadaniem ABM jest przede wszystkim dofinansowanie badań naukowych i prac rozwojowych w dziedzinie nauk medycznych i nauk o zdrowiu oraz projektów interdyscyplinarnych wyłonionych w drodze konkursu, ze szczególnym uwzględnieniem badań klinicznych, obserwacyjnych i epidemiologicznych oraz eksperymentów badawczych. W tym obszarze MNiSW wspiera AMB m.in. przez działania Narodowego Centrum Nauki (NCN), czego przykładem może być porozumienie zawarte 4 września 2024 r., pomiędzy NCN a ABM, dotyczące wsparcia w organizacji konkursów przez ABM na finansowanie badań podstawowych w naukach medycznych i naukach o zdrowiu. W ramach tego porozumienia pracownicy NCN doradzają ABM w organizacji konkursów, przeprowadzają szkolenia z prowadzenia paneli oceny wniosków oraz rekomendują kandydatów na ekspertów zewnętrznych recenzujących wnioski.

2. Czy powstanie nowych agencji nie zwiększy obciążeń finansowych administracji rządowej, i czy nie byłoby bardziej efektywnym przekazanie tych środków już istniejącym agencjom, w ramach odrębnych celowanych programów dedykowanych wskazanym obszarom – badania weterynaryjne, czy badania stosowane?

Jednym z podstawowych celów Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa jest zapewnienie finansowania i wsparcia polskiej nauki oraz umożliwienie transferu wiedzy, w tym wyników badań aplikacyjnych, do gospodarki. Celowi temu podporządkowanych jest również szereg prac koncepcyjnych, zmierzających do osiągnięcia jak najbardziej efektywnych metod wykorzystania środków przeznaczonych na naukę. W tym kontekście można również mówić o szukaniu takich rozwiązań organizacyjnych, które uporządkują system finansowania oraz pozwolą na bardziej precyzyjne dotarcie do podmiotów tworzących innowacje, zarówno po stronie nauki, jaki po stronie biznesu.

Należy jednak zaznaczyć, że MNiSW nie prowadzi obecnie prac zmierzających do powołania nowych agencji wykonawczych.

3. Na jakiej podstawie uznano obszar nauk weterynaryjnych jako kluczowy dla polityki naukowej i innowacyjnej państwa? Jakie są przesłanki przemawiające za takim wyborem? Jakie są cele powołania Polskiego Narodowego Centrum 3R skoro zarówno FDA (Agencja Żywności i Leków), jak i NIH (Narodowe Instytuty Zdrowia) w Stanach Zjednoczonych dokonują zmian w podejściu do badań na zwierzętach, dążąc do ograniczenia ich wykorzystania w toksykologicznych badaniach rejestracyjnych *in vivo* do 2035 i promowania alternatywnych metod *ex vivo* lub *in silico*?

Obszar nauk weterynaryjnych nie został wymieniony wśród priorytetów określonych w przyjętym w 2022 r. przez Radę Ministrów dokumencie pn. Polityka Naukowa Państwa, tym samym nie został uznany za kluczowy dla polityki naukowej państwa. Natomiast nauki weterynaryjne mają istotne znaczenie dla ochrony zdrowia zwierząt i ludzi. Zapobieganie rozprzestrzenianiu się chorób odzwierzęcych, zapewnienie bezpieczeństwa żywności pochodzenia zwierzęcego oraz poprawa dobrostanu zwierząt wymagają skoordynowanych działań i wsparcia badawczego. W tym kontekście, MNiSW we współpracy z Ministerstwem Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Ministerstwem Zdrowia rozważa działania mogące odegrać istotną rolę w rozwoju nauk weterynaryjnych. Na obecnym etapie prac koncepcyjnych, MNiSW nie prowadzi działań zmierzających do powołania nowych agencji wykonawczych.

Jednym z najważniejszych działań jest koordynowanie i finansowanie badań weterynaryjnych. Jednym z możliwych rozwiązań organizacyjnych mogłoby być powołanie podmiotu, który miałaby wspierać zarówno badania podstawowe, jak i prace rozwojowe, obejmujące aspekty kliniczne, epidemiologiczne i prewencyjne. Istotne jest również ułatwienie współpracy pomiędzy środowiskiem naukowym, przemysłem oraz administracją publiczną. Podobne cele przyświecają analizie rozwiązań organizacyjnych umożliwiających wsparcie etycznego podejścia do badań, a także edukacji środowiska naukowego i społeczeństwa w tym zakresie oraz zapewnienie wdrażania zasad 3R (Replacement, Reduction, Refinement – Zastąpienie, Ograniczenie i Udoskonalenie) w badaniach na zwierzętach.

4. Czy NCBiR nie może stworzyć odrębnych programów dedykowanych pracom o gotowości na poziomach 4–6 wg. TRL?

NCBR nie prowadzi programów skierowanych stricte dla projektów na poziomie TRL 4 – 6, natomiast wspiera całą ścieżkę badawczą, aż do prac przedwdrożeniowych (TRL 9), a nawet samo wdrożenie wyników w ramach instrumentu FENG – Ścieżka SMART (moduł Wdrożenie).

Należy jednak podkreślić, iż w Centrum trwają prace nad ustanowieniem nowych programów strategicznych z obszaru rolnictwa (AGROSTRATEG) i energetyki jądrowej (NUKLEOSTRATEG). Na obecnym etapie prac, założenia programów zakładają dofinansowanie projektów obejmujących badania naukowe, prace rozwojowe oraz działania obejmujące przygotowanie ich wyników do zastosowania w praktyce odpowiadające poziomom TRL od 1 do 9. Kwestia bardziej szczegółowych wymagań w zakresie bazowych/docelowych poziomów gotowości technologicznej projektów będzie jeszcze przedmiotem analizy na kolejnych etapach prac nad projektami programów oraz dokumentacją konkursową.

5. Któremu resortowi będą podlegać nowo powstałe agencje - Agencja Badań Weterynaryjnych oraz Narodowe Centrum Badań Stosowanych? W jaki sposób koordynowana będzie współpraca z ministerstwami rolnictwa i rozwoju wsi, oraz finansów i gospodarki, które merytorycznie odpowiadają za obszary gospodarki, których będą dotyczyły rezultaty dofinansowywanych obszarów badawczych?

MNiSW nie prowadzi obecnie prac zmierzających do powołania nowych agencji wykonawczych. Ewentualne rozwiązanie mające zmienić strukturę organizacyjną systemu finansowania nauki należy traktować jedynie jako wstępny zarys koncepcji.

6. Na jakiej podstawie zostały wytypowane wskazane obszary badań - weterynaryjnych oraz stosowanych, oraz ich kluczowy i strategiczny charakter, skoro konieczne jest utworzenie w tym celu nowych instytucji administracji rządowej?

W systemie finansowania nauki Narodowe Centrum Nauki zajmuje się finansowaniem przede wszystkim badań podstawowych, natomiast NCBR ma za zadanie wspieranie i wdrażanie badań z wyższych poziomów gotowości technologicznej. Nowe rozwiązania organizacyjne, w tym ewentualne przekształcenia podmiotów obecnie działających w ramach resortu nauki i szkolnictwa wyższego albo powołanie nowych jednostek wymaga przeprowadzenia stosownych analiz pod kątem możliwości ich ewentualnego wdrożenia. Jednostki takie jak NCN czy NCBR podlegają analizie i ocenie ich funkcjonowania, w ramach obowiązujących rozwiązań prawnych, w szczególności w ramach kompetencji nadzorczych Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

7. Czy opisana, postępująca od 2019 dywersyfikacja instytucji finansujących naukę oraz badania i rozwój została ujęta w określonej strategii polityki naukowej i innowacyjnej państwa?

W dokumencie Polityka naukowa państwa, jako jeden z priorytetów wskazano rozwój systemu szkolnictwa wyższego i nauki, w tym rozwój instytucjonalny i promowanie innowacyjności. Realizacja tych działań musi obejmować również analizę i ocenę systemu wsparcia nauki i innowacyjności. Ważnym elementem Polityki naukowej państwa jest optymalne wykorzystanie potencjału sektora szkolnictwa wyższego i nauki. Państwo tworzy rozwiązania prawne i instytucjonalne oraz narzędzia finansowe umożliwiające realizację badań. Szczególna rola przypada agencjom finansującym badania, które przy formułowaniu programów powinny uwzględniać korzyści płynące ze współpracy przedstawicieli różnych dyscyplin naukowych w kontekście wyzwań stojących przed państwem.

8. Jakie będą mierzalne parametry osiągnięcia zamierzonych celów stawionych nowo powoływanym rządowym agencjom finansującym naukę - Agencji Badań Weterynaryjnych oraz Narodowemu Centrum Badań Stosowanych.

MNiSW nie prowadzi obecnie prac zmierzających do powołania nowych agencji wykonawczych.

9. Jakie działania, poza sukcesywnym podnoszeniem nakładów na działalność B+R, o charakterze projakościowym, proefektywnościowym i optymalizującym wydatkowanie środków na działalność B+R podejmuje Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego w celu zwiększenia innowacyjności polskiej gospodarki.

Działania takie podejmowane są przez NCBR będące agencją wykonawczą Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego, skoncentrowaną na wspieraniu komercjalizacji wyników badań naukowych lub prac rozwojowych oraz innych form ich transferu do gospodarki. Centrum NCBR realizuje kompleksowe działania, obejmujące zarówno optymalizację procesów wewnętrznych, jak i wprowadzanie nowych instrumentów finansowania, które zwiększają efektywność wydatkowania środków publicznych. Kluczowe są tu: zarządzanie procesami, kontrola jakości, mechanizmy monitoringu, promowanie komercjalizacji oraz wdrażanie narzędzi cyfrowych.

Aby wzmocnić efektywność działania Centrum w grudniu 2024 została przyjęta Strategia Narodowego Centrum Badań i Rozwoju na lata 2025-2030. Jej zasadnicze elementy wskazano poniżej.

1. Wzmocnienie roli Centrum we wspieraniu realizacji kluczowych dla państwa strategicznych projektów i rozwoju nowoczesnych technologii. Inicjowanie działań prowadzących do wzrostu innowacyjności.
2. Skoncentrowanie na perspektywicznych obszarach. Dostosowanie oferty programowej do wyzwań społecznoekonomicznych. Wypracowanie specjalizacji działania, położenie nacisku na komercjalizację wyników finansowanych prac B+R.
3. Zbudowanie mocnej pozycji NCBR w ekosystemie innowacji jako centrum kompetencji oraz ścieżek współpracy z innymi organizacjami w celu efektywnego wsparcia beneficjentów i komercjalizacji.
4. Wzmacnianie współpracy środowiska naukowego z biznesem.
5. Wzrost dojrzałości organizacyjnej.
6. Wykorzystanie synergii działań w organizacji w celu efektywnego wsparcia beneficjentów.

W przyszłości Centrum planuje skupić się na dalszej koncentracji na perspektywicznych obszarach rozwoju technologii, elastycznej ofercie programowej, minimalizacji barier pomiędzy światem nauki i biznesu, budowaniu pełnej ścieżki wsparcia beneficjenta wykorzystując synergię działań w ramach podmiotów Grupy NCBR. Wewnętrznie Centrum planuje również dążyć do wysokiego stopnia automatyzacji i cyfryzacji procesów.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia
Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Marek Gzik
Sekretarz Stanu
/ – podpisano cyfrowo/

Do wiadomości:
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów.